

Protokoll fört vid enskild föredragning

Social- och miljöavdelningen

Allmänna byrån, S1

Beslutande	Föredragande	Justerat
Minister	Avdelningschef	Omedelbart
Annette Holmberg-Jansson	Bengt Michelsson	

Ärende/Dnr/Exp. Beslut

Nr 27

Yttrande om regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av hälso- och sjukvårdslagen och socialvårdslagen RP 230/2020.

ÅLR 2020/9274

110 S1

Riksdagens social- och hälsovårdsutskott har bett om ett skriftligt sakkunnigt yttrande om regeringens proposition RP 230/2020 rd till riksdagen med förslag till lagar om ändring av hälso- och sjukvårdslagen och socialvårdslagen.

Lagstiftningsbehörigheten

Enligt 18 § 12 punkten i självstyrelselagen (1991:71) för Åland har landskapet lagstiftningsbehörighet beträffande hälso- och sjukvård med de undantag som stadgas i 27 § 24, 29 och 30 punkten. Enligt 18 § 13 punkten i självstyrelselagen hänförs även socialvård till landskapets lagstiftningsbehörighet. I enlighet med 23 § självstyrelselagen ankommer förvaltningen i angelägenheter som har hänförts till landskapets lagstiftningsbehörighet på självstyrelsemyndigheterna.

Enligt 27 § 34 punkten självstyrelselagen tillhör beredskap inför undantagsförhållanden rikets lagstiftningsbehörighet.

Bestämmelserna om vilka myndigheter som ska sköta de uppgifter som gäller beredskap för undantagsförhållanden finns i republikens presidents förordning om skötseln i landskapet Åland av förberedande uppgifter för undantagsförhållanden (2000:80). De förberedande förvaltningsuppgifter och de förberedande uppgifter av annat slag som ankommer på rikets myndigheter inom befolkningsskyddet, försörjningsberedskapen och den allmänna beredskapen inför undantagsförhållanden ska i landskapet Åland skötas gemensamt av rikets och landskapets myndigheter i enlighet med vad som bestäms i förordningen. För de uppgifter som avses i förordningen finns en samrådsdelegation för beredskapsärenden, som leds av landshövdingen och lantrådet. I delegationen ingår företrädare för landskapet och rikets myndigheter i enlighet med vad som bestäms närmare i arbetsordningen för delegationen.

Samrådsdelegationen har till uppgift att:

- 1) övervaka och samordna beredskapsplaneringen och se till att i 40 § beredskapslagen nämnda förberedelser för undantagsförhållanden vidtas,
- 2) ta initiativ till beredskap för undantagsförhållanden samt bistå vid utarbetande och verkställighet av planer för beredskapen,
- 3) avge utlåtanden i frågor av principiell vikt,
- 4) följa utvecklingen inom förvaltningen när det gäller den allmänna beredskapen för undantagsförhållanden,
- 5) i samråd med Försörjningsberedskapscentralen behandla ärenden som gäller försörjningsberedskapen samt säkerhets- och skyddsupplagringen, samt
- 6) handlägga övriga frågor som gäller beredskapsplaneringen, befolkningsskyddet och ledningscentralen i landskapet.

Landskapsregeringens sakkunnigytrande

Enligt 28 § 2 mom. i självstyrelselagen (1991:71) för Åland ska i fråga om lagar som har särskild betydelse för landskapet Åland utlåtande inhämtas av landskapet innan lagen stiftas. Landskapsregeringen konstaterar att utkastet till proposition i två omgångar varit på remiss, dock inte till Ålands landskapsregering. Någon annan kontakt under beredningen har inte heller tagits av ansvarigt ministerium. Landskapsregeringen anser därför att bestämmelsen i självstyrelselagen inte uppfyllts.

Landskapsregeringens yttrande ska därför ses i ljuset av en mycket kort tid för att avge yttrandet.

I propositionen berörs inte konsekvenserna för Åland.

Enligt ovan konstaterat är behörigheten gällande beredskapsplanering inom social-, hälso- och sjukvården delad. Landskapet beslutar själv hur social- och hälsovården organiseras på Åland emedan lagstiftningsbehörigheten för beredskap inför undantagsförhållanden tillhör riket. För de förberedande förvaltningsuppgifterna och de förberedande uppgifterna av annat slag som ankommer på rikets myndigheter inom befolkningsskyddet, försörjningsberedskapen och den allmänna beredskapen inför undantagsförhållanden finns i landskapet Åland samrådsdelegationen för beredskapsärenden som består gemensamt av rikets och landskapets myndigheter.

Föreliggande lagförslag innebär därmed att nya förfaranden gällande förberedelser i beredskapsärenden för undantagsförhållanden på Åland införs som inte är förenliga med gällande överenskommelseförordning. Landskapsregeringen frågar därför vad lagförslaget är avsett att innebära för beredskapsarbetet inför undantagsförhållanden på Åland?